

ΔΙΝΩΡΑ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΡΕΤΗ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

I

Πλησιέστατα τοῦ ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Δελφίνου Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον ὑψοῦται πρὸς τὸν οὐρανὸν ὡς λευκὸς λίθινος ὄγκος, ἐσπέραν τινὰ τοῦ Φεβρουαρίου καθ' ἣν ὄραν τὸ ἐσπερινὸν λυκαυγὲς διαχύνεται ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν οἰκημάτων, ὑψηλὴ τις γυνὴ στηρίζεται ἐφ' ἐνὸς παραθύρου ἀνοικτοῦ πρὸς τὴν κλίμακα τοῦ Δικαστηρίου, ἐν στάσει προφανοῦς ἀγωνίας.

Εἶνε νέα ἡ γυνή, ὠχροτάτη, φρικτωσα ἐντὸς τοῦ σκεπάζοντος αὐτὴν γουναρωτοῦ ἐπανωφορίου· ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἡμικλίνουσα τὸ σῶμά της ἔξω τοῦ παραθύρου, ἐρωτᾷ μακρόθεν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν της, τῶν κεκαυμένων ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ, τὰς λιθίνας βαθμίδας διὰ τῶν ὁποίων θὰ καταβῇ ἡ Βικτορίνα, ἡ γηραιά της, ὑπέρετρια, τὴν ὁποίαν περιμένει διὰ νὰ τῆς εἴπῃ τί ἀπάντησαν οἱ ἔνορκοι καὶ τί ἀπεφάσισαν οἱ δικασταί . . .

Οἱ δικασταί !

Ποῖος θὰ ἔλεγεν εἰς τὴν φτωχὴν Βικτορίαν ὅτι θὰ ἐπὶ γεινε μίαν ἡμέραν ἐκεῖ, νὰ ἴδῃ τὸν Κύριον νὰ κάθεται εἰς τὸ σκαμνί, καὶ ὅτι ἦτο προωρισμένη αὐτὴ μετὰ ὅλα της τὰ γεράματα νὰ ἀναγγεῖλῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δίκης εἰς τὴν δεσποινίδα Δινῶραν, κλεισμένην ἐκεῖ κάτω, μέσα εἰς ἐν δωμάτιον ξενοδοχείου, τὸ ὁποῖον ἐπίτηδες ἐνοικίασε διὰ τὴν τρομερὰν ἐκείνην ἡμέραν, ἀντὶ ἀσύλου ὅπου δύναται τις νὰ κρυφθῇ καὶ νὰ περιμένῃ, καταπνίγων τοὺς ὀλολυγμούς του ; Ναί· ποῖος θὰ προέλεγεν αὐτὰ τὰ πράγματα εἰς τὴν ὑπέρετριαν ; ὁ Κύριος ποῦ ἦτο τόσῳ καλὸς, τόσῳ γλυκύς ! ἐκεῖνος κατεργάτης ποῦ τὸν ἐζύμωνες ὅπως ἤθελες ! Καὶ τὸ κορίτσι ποῦ τὸ εἶχε ἀναθρέψῃ ἡ Βικτορίνα ! Μπα ! τὸ κορίτσι ! ἓνας ἄγγελος ! κορίτσι !

Ἐπέρασαν ὥραι καὶ ὥραι, καὶ ἡ Δινῶρα περιμένει. Ἀλλ' ἤδη πρὸ μιᾶς στιγμῆς ἐγκατέλιπε τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον καὶ τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο, διήλθε τὴν πλατείαν, ἀνῆλθε τὴν μεγάλῃν κλίμακα, ἐσπρωξε τὴν ὑελοτὴν θύραν, καὶ ἐπροχώρησεν ἐντὸς τῶν εὐρέων προθαλάμων, οἵτινες γειτνιάζουσι μετὰ τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων, ὅπου τὸν δικάζουσιν, — τὸν δικάζουσιν ! ἐκεῖνον, τὸν πατέρα της ! — Παρεμόνευσε τοὺς ἐξερχομένους, ἤκουσε τὰς συνδιαλέξεις, ἐσπούδασε τοὺς γέλωτας, προσεπάθησε νὰ μαντεύσῃ τὴν πιθανὴν ἐκβασιν τῆς δίκης ἐπὶ τῶν γελαστῶν ἢ ψυχρῶν προσώπων τῶν δικηγόρων, τῶν ὁποίων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐζήτουν νὰ διασχίσωσι τὸν πέπλον τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς νεάνιδος ἥτις διέβαιναν ἐκεῖ, πενήθορον καὶ εὐθυτενῆς, ὡς ἀγάλμα . . .

Τίποτε· τίποτε δὲν ἠδυνήθη νὰ γνωρίσῃ.

Τὴν ἐπνιγε μέσα ἐκεῖ ἡ ζέστη. Οἱ κρότοι τῶν βημάτων τῶν ἀντηχούντων ἐπὶ τῶν λευκῶν πλακῶν, τῶν περιεστεμένων ὑπὸ μελανῶν γραμμῶν, ἅτινα ἐφαίνοντο ὡς ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαί, τὴν κατεθορύβουν.

Ὡς ὑπὸ παραδόξου μαγνητισμοῦ ἐλκυσθεῖσα ἐσταμάτησε πρὸ τῶν κοιλωμάτων τῶν ἐσκαμμένων ἐντὸς τοῦ τοίχου, ἐφ' ὧν ἀνεγινώσκετο : Ἀποφάσεις τοῦ Κακοῦργουδικείου. Ὑποκάτω μεγάλα λευκὰ προγράμματα, τοιχοκολλημένα, παρείχαν τὰ ὀνόματα καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν καταδίκων.

Ἀποσπάσματα τῶν αποφάσεων ! Ἀνεγίνωσκεν ἐκεῖ μηχανικῶς, ἐσυλλάβιζε τὸν κατάλογον τῶν ἐγκλημάτων, ἐζήτει τὸν ἀριθμὸν τῆς ποινῆς, ἔπειτα μετὰ φρίκης ἀπεμακρύνετο τοῦ βασανιστηρίου ἐκείνου, ὅπου τῆς ἐφαίνετο ὅτι ἀνεγίνωσκεν, ὅτι ἐκινδύνευε νὰ ἀναγνώσῃ, ἡ δυστυχὴς τὸ ὄνομα ταπατρὸς της !

Ὑπόθεσις τῶν μεταλλείων τῆς Σιέρρα-Φονέντας.

Αἱ ἐφημερίδες ἀπὸ μηνῶν εἶχον κάμει τόσον λόγον περὶ αὐτῆς ! Βέβαια θὰ ἦτο πολὺς κόσμος, ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸ ἕκτον τμήμα. Τόσος κόσμος ὅσος εἶνε εἰς πρώτην θεατρικὴν παράστασιν ὅπου ἐπῆγαιεν ἄλλοτε μαζὴ μετὰ τὸν Εὐγένιον Φερῶ, τὸν πατέρα της· ἐκεῖνος ἦτο υπερήφανος διὰ τὴν ὠραίαν τοῦ Δινῶραν, καὶ εὐτυχῆς ἐκείνην, ἐπιδεικνυμένη μετὰ τὸν δημοφιλεῖ καὶ ἐντιμὸν ἄνδρα ὅστις εἶχε τόσῳ πολλὴν εὐφύαν εἰς τὰ παλαιὰ λησμονημένα μυθιστορήματά του· τόσῃ εὐφύαν, καὶ περισσοτέραν ἀκόμη ἀφ' ὅσῃ ἔχουσι τὰ νέα μυθιστορήματα τῶρα μετὰ τὰς μακρὰς ἀναλύσεις καὶ τὰς ἀτελευτήτους περιγραφὰς τῶν . . . Ἡ Δινῶρα τὸ ἐπανελάμβανε πολὺ συχνὰ εἰς τὸν δυστυχῆ πατέρα της, καὶ τὸν ἐπιφανῆ ἄλλοτε συγγραφέα, καὶ σήμερα πενόμενον, παρηγόρει διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ θαυμασμοῦ μετρίασμα τῆς πιστῆς του κόρης, τῆς μόνης ἀναγνωστρίας του . . .

— Ὅτι εἶνε σωστὸ, κορίτσι μου, ἔλεγεν, εἶνε ὅτι ὅλα ὅσα ἐγράψα μπορεῖς νὰ τὰ διαβάσῃς ! Παλὴθὲ βῶδι ! ἔστω, καθὼς θὰ ἔλεγαν, ἀν' ὀμιλοῦσαν γιὰ μένα, ἀλλὰ καλὸς ἄνθρωπος ! Ἀ ! εἶχαν ὀμιλήσει καὶ πάλιν περὶ αὐτοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὀμίλουν πλέον ! Ὁ Εὐγένιος Φερῶ εἶχε καταστῇ ὁ ἥρωες τῆς ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπόθεσιν. Αἱ μικραὶ ἐφημερίδες, αἵτινες τὸν ἠγνόνουν σχεδὸν, ἀνεδημοσίευσαν τὴν βιογραφίαν του, μεμφόμεναι αὐτὸν διότι εἶχεν «ἐγκαταλίπει τὴν φιλολογίαν» διὰ «τὴν οἰκονομίαν» καὶ ἀνταλλάξει τὸν κάλαμον «τοῦ συγγραφέως» μετὰ τὸ ὄργανον τοῦ γραμματέως τῆς Ἐταιρίας τῶν Μεταλλείων τῆς Σιέρρας Φονέντας. Τὸν κάλαμον τοῦ συγγραφέως ! Πρὸ πολλοῦ χρόνου ὁ κάλαμος δὲν τοῦ παρέιχε τὰ μέσα τοῦ ζῆν, καὶ ἀφοῦ ἔπρεπε νὰ ζήτῃ . . . Καὶ τὴν ὅλο τὸ Παρίσι τὸν ἐβλεπε τὸν γέροντα Φερῶ, καθήμενον εἰς τὴν θέσιν τοῦ κατηγορουμένου, ἐν μέσῳ δύο μεγάλων τραπεζιτῶν, οἵτινες κατὰ τύχην τὸν εἶχον παρασύρει. Καὶ ἡ Δινῶρα, ὡς ἐὰν τὰ βλέμματα τοῦ πλήθους διεπέρων τοὺς τοίχους, ἤσθάνετο ἐπ' αὐτοῦ τοῦ μετώπου της τὸ καῦμα τῶν ὀφθαλμῶν, οἵτινες κατέτρωγον τὸν Εὐγένιον Φερῶ.

Δὲν ἠδυνήθη νὰ παραμένῃ πολὺ ἐν τῷ Δικαστηρίῳ. Τῆς ἐφαίνετο ὅτι ἡγείροντο περὶ αὐτὴν, διὰ νὰ τὴν ὑβρίσουν, σκωπτικαὶ περιέρχονται καὶ ψιθυροὶ καὶ δικηγορικὰ ὅμματα μετὰ διόπτρας ὀπλισμένα. Ἐπανῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ξενοδοχείου της, καὶ ἐκεῖ πρὸ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου ὅτε μὲν ἐν νευρικῷ ἐρεθισμῷ δαγκάνουσα τὰ χεῖρόντιά της μετὰ κίον δυνον νὰ ξεσχίσῃ καὶ τὴν σάρκα της, ὅτε δὲ ἀπολιθωμένη, ἐνὶ θέρει ἀναμένουσα τὴν πτωχὴν γηραιὰν θεραπαινίδα, ἥτις ἔμελλε νὰ φανῇ κεκυφῖα, ἐπὶ τῆς μεγάλῃς κλίμακος ἐκεῖ κάτω τοῦ δικαστηρίου.

Παρὰ τὸ ἐπερχόμενον σκότος, ἡ Δινῶρα τὰ πάντα ἐβλεπεν· οἱ κατάμαυροι ὀφθαλμοὶ της περιελάμβανον τὸ μέγα λιθοστρώγος οἰκοδόμημα, τοῦ ὁποίου ὑπερέκειτο ἡ ὀρεῖα κορυ-

πῇ τοῦ κωδονοστασίου τῆς Σαινσαπέλ μὲ τὸν χρυσὸν ἀλέκτορα. Διέκρινεν ἐπὶ τῆς λευκῆς κλίμακος ὡς μαύρας σκιαγραφίας, δικαστικούς καὶ διαδίκους ἀνεβοκαταβαίνοντας καὶ ἡ βαρεῖα θύρα ἐπ' ἀνέκλειε κάθε φοράν δι' ὑποκόφου ἐκρηκτικοῦ θυροῦ. Εἰς φύλαξ ἐβημάτιζε βραδέως ὀπισθεν τῆς κιγκλίδος μὲ τὸ τουφέκι ἐπ' ὤμου, καὶ σκεπασμένος μὲ τὴν στακτερὴν του καπνὸν. Καὶ ἡ Δινώρα τὸν ἠκολούθει διὰ τῶν βλεμμάτων, ἤριθμει τὰ βήματά του, καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ἐν παραδόξῳ δεισιδαιμονίᾳ ὅτι ἐὰν εἰς διάστημα πέντε λεπτῶν ὁ φύλαξ εἶχε διέλθει πρὸ αὐτῆς τοσάκις, ὁ ἀριθμὸς ἦτο περιττός, — ὁ πατὴρ θὰ ἐκκρύσσεται ἀθῶος, ἐλεύθερος. "Επειτα ἐπαράσσετο εἰς τοὺς λογαριασμούς της καὶ ἐπανήρχιζε. Τὰ ὑψηλὰ λίθινα σχήματα τῶν ἀγαλμάτων τοῦ Νόμου καὶ τῆς Δικαιοσύνης, ὀρθούμενα πρὸ τοῦ Δικαστηρίου μετ' ἀναληφσίας δημίου, τὴν ἐτρόμαζον.

Τότε ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν ὡς διὰ νὰ λησμονήσῃ τὸ Δικαστήριον καὶ παρετήρει πρὸς τὴν πλατεῖαν διέκρινεν εἰς τὴν βάθος τὸ ζαχαροπλαστεῖον, τὴν ἀμαυρὴν ὑελίνην σφαῖραν ἐφ' ἧς ἀνηγγέλλετο τὸ ξενοδογεῖον, καὶ ἡτις τὴν εἶχεν ἐλκύσει τὸ πρῶτ' πρὸς αὐτὸ, τὴν δενδροφυτεῖαν τῶν ἀρύλλων καὶ μισοξηραμμένων καὶ σκελετωδῶν κιστανῶν. Διήρχοντο παιδίαι· οἱ διαβάται ἦσαν ἀραιοί· αἱ σκιαὶ τῶν διεγγραφομένων ἐπὶ τοῦ λευκάζοντος ἐδάφους. "Επειτα ὑποκύπτουσα εἰς νέαν πυρετώδη ἐξαψιν εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιόν της, παρετήρει ἐπὶ τῶν τοίχων τὸν φαιὸν χάρτην τὸν πεποικιλμένον ὑπ' ὠχρῶν ἀνθέων, ὅλην τὴν ἀθλιότητα, δι' ἧς ἦτο ἐφοδιασμένος τὸ ξενοδοχεῖον, καὶ ἔτι πλέον, ἐνώπιον αὐτῆς, μεταξὺ τῶν μελαγχολικῶν ἐκείνων οἰκῶν μὲ τὰ ποικίλα σήματα, τὰς γηραιὰς αὐτὰς διαμονὰς, αἵτινες ἀπέπνεον τὸν εὐρώτα ἐγγράφων μεστών ὑπὸ πάσης στρεψοδικίας καὶ ἐσταμάτα μαγνητισμένη ἐφ' ἐνὸς σημείου βαθυπρασίνου μὲ κυτρινωπὰ γράμματα: *Τὸ Δίκαιον*, ἐφημερίς τῶν *Δικαστηρίων*.

Καὶ ἡ νέα κόρη ἐκ νέου ἐφρίχθη, καὶ τὴν ἐπνιγαν λυγμοὶ ὡς πρὸ ὀλίγου ἐκεῖ κάτω, ἐνώπιον τῶν τοιχοκολλημένων ἀποράσεων καὶ τῆς ἐφαίνετο ὅτι ἀνεγίνωσκεν καταβεβρεγμένη ἀπὸ δάκρυα τὸ αὐριανὸν φύλλον τοῦ *Δικαίου* περιέχον τὴν *Δίκην* τοῦ μεταλλείου τῆς Σιέρρα-Φονέντας — Συνεδρίασις τῆς 20 Φεβρουαρίου 1877. — καὶ τὴν ἀνάκρισιν τοῦ Εὐγενίου Φερῶ, τοῦ δειλοῦ προσώτου, τραυλίζοντος καὶ τρέμοντος πρὸ τῶν ἐρωτήσεων τῶν σκληρῶν δικαστῶν, οἵτινες συνθλίβουσι τὴν συνείδησιν, ὅπως οἱ δάκτυλοι τὸν σπόγγον καὶ μετὰ τὴν ἀνάκρισιν — τρόμος πολὺ μεγαλειότερος ἀκόμη — τὴν καταδικὴν τοῦ πατέρα, «τὴν φυλάκισιν!» "Εδιάβαζεν, ἐδιάβαζεν ὅλα αὐτὰ, καὶ ἐμάντευε, καὶ ἤκουε τὰ σχόλια καὶ τοὺς σαρκασμοὺς ἐκείνων ὅσοι θὰ ἀνεγίνωσκον ὡσαύτως εἰς τὰ γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων, εἰς τὰ καφενεῖα, πανταχοῦ, τὸν ἀπαίσιον αὐτὸν ἀριθμὸν τοῦ *Δικαίου*, ἐφημερίδος τῶν *Δικαστηρίων*.

"Ἡ Δινώρα εἶχεν ὑποστῇ σκληρὰ, πνιγρὰ ὄνειρα, ὅταν τὴν ἐθασάνειεν ἐφιάλτης, ὁμοιάζοντα πρὸς τὴν μοχθηρὰν ταύτην πραγματικότητα. Ἀλλ' ἐκεῖνα ἦσαν ὄνειρα, νοσηρὰ ὀπτασίαι. Καὶ τότε!...

Αἰφνης ἐξέβαλε κραυγὴν, καὶ ἡ πρώτη κίνησις της ὑπῆρξε νὰ ῥιφθῇ πρὸς τὴν θύραν διὰ νὰ τρέξῃ. Ἐκεῖ κάτω ἐπὶ τῆς κλίμακος, εἰς τὸ ἐσπερινὸν σκιδόφωσ παρετήρησε, κεκλιμένην καὶ διστάζουσαν τὴν σκιαγραφίαν γυναικὸς, τὴν ὁποίαν πολὺ καλὰ ἐγνώριζεν.

"Ἡ Βικτορίνα.

"Ἦρχετο, ἡ Βικτορίνα!

Τὸ πᾶν ἐτελείωσεν, ἡ ἀπόφασις εἶχεν ἐκδοθῇ.

Καὶ ἡ Δινώρα, ἀφοῦ ὤρμησε νὰ τρέξῃ, ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ παραθύρου καὶ ἐκράτει στυλωμένα τὰ ὄμματά της ἐπάνω εἰς ἐκείνην τὴν σκιά, ἥτις ἐπροχώρει τόσον ἀργά, τόσον ἀργά. Τῆς ἐφαίνετο ὅτι ἡ γηραιὰ ὑπηρέτρια ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ λιθίνου προσερείσματος διὰ νὰ μὴ πέσῃ.

"Ὅπισθεν τῆς Βικτορίνης, ἡ Δινώρα ἐζήτηε τὸν πατέρα.

Οἱ ἄνθρωποι ἐζήρχοντο, τὸ δικαστήριον ἐκενοῦτο. Ἐπτερνοκόπουν οἱ ἵπποι εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Χαρλαί, καὶ αἱ ἄμαξαι ἀπῆγον τοὺς θεατὰς, ὡς εἰς τὴν ἐξοδὸν ἀπὸ θεάτρου. Δὲν ἦτον ἐκεῖ. Διὰ τὸ ὁ πατέρας δὲν ἦτον ἐκεῖ;

Καταδικασμένος τότε; ... Ἀλλ' ὄχι· ἐλεύθερος. Ἐλεύθερος, ἀλήθεια! Δὲν ἦτο ἀκόμη καιρὸς νὰ τὸν ἀφήσουν ἐλεύθερον. Θὰ ἤρχετο. Καὶ ἡ κόρη του πῶς θὰ ἐπήγαινε νὰ κρεμασθῇ ἀπὸ τὸν λαιμόν του, καὶ νὰ καταφιλήσῃ μὲ τὰ ξηραμένα χεῖλη της ἀπὸ τὸν πυρετὸν τὸ ψαρόν του γένειον, αὐτὴν τὴν ἐξαίρετον εἰκόνα τιμίου ἀνθρώπου!

"Ἡ γραῖα διέσχιζεν ἤδη τὴν πλατεῖαν, ἡρέμα, συρομένη, δι' ὅλου τοῦ βάρους τῶν ἐτῶν της, καὶ τοῦ βάρους τοῦ μυστικοῦ τῆς ἐκδόσεως τῆς δίκης, τὸ ὅποιον ἔφερε. «Γρηγορώτερα! γρηγορώτερα!» ἡ Δινώρα ἐλαχταρούσε νὰ κραυγάζῃ διὰ μέσου τοῦ ἀνέμου ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον εἰς τὸ ἄλλο τῆς πλατείας. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἤκουεν ἡ Βικτορίνα.

— Εἰς ἓν λεπτὸν, ἐν μόνον λεπτὸν, θὰ εἶναι ἐδῶ.

"Ἡ καρδιά της Δινώρας ὑφίστατο τὰς βασάνους μυρίων νυγμῶν βελόνης, καὶ ἡσθάνθη ἐκλειπούσας τὰς δυνάμεις της. Ἀλλ' ἔσχε τὴν δύναμιν ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ ὀρθία, εὐθυτενῆς, ἀποφασιστικῆ, νὰ περιμεινῇ τὴν Βικτορίναν, τῆς ὁποίας τὸ βῆμα ἤκουετο πλέον ἐπὶ τῆς κλίμακος, νὰ ἀναβῇ καὶ φανῇ ἐπὶ τοῦ κατοφλίου.

"Ἀλλ' ὅταν τὴν εἶδε νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ ἀθλίου θαλάμου τοῦ ξενοδοχείου, καταβεβλημένη, καὶ εἶδε τὸ πρόσωπόν της, τὸ ἔχον συνήθως τὴν κεκαυμένην χοιρίαν, ἡ ὁποία προξενεῖται ἀπὸ τὸ πῦρ τοῦ μαγειρείου, λευκὸν ὡς ἡ ἄσβεστος, ἡ Δινώρα φερῶ ἡσθάνθη θανάσιμον ψυχὸς περικαλύπτει αὐτὴν ὡς παγωμένη σινδῶν.

Δύο λόγια μόνον εἶπε!

— Αἶ! λοιπόν;

"Ἐγνώριζεν ἐκ τῶν προτέρων τί θ' ἀπεκρίνετο ἡ Βικτορίνα. Ἡ ἀπελπισία, ἡ ζωώδης ἐκπληξίς καθίστων χαινόουσιν τὴν ὄψιν τῆς πτωχῆς γραῖας, ἡλιθίας ὑπὸ τῆς λύπης.

Καταδικασμένος! Ἡ Βικτορίνα δὲν εἶχεν ὁμιλήσει, καὶ ἡ Δινώρα τὰ πάντα ἐγνώριζε.

Κατῳρθώσε νὰ κρατηθῇ.

Μὲ φωνὴν συριγματώδη, ἥτις ἐφαίνετο ἐξερχομένη ἀπὸ τὸν λάρυγγα ἀνθρώπου πάσχοντος ἀπὸ κυνάγχης, ἡρώτησε:

— Πόσον;

"Ἡ γραῖα δὲν ἐτόλμα ν' ἀποκριθῇ, ἀλλ' ἐκάλυπτε τὴν Δινώραν διὰ βλεμμάτων ἀφωσιωμένου κυνός. Συνήθως ἱκετικῶς τὰς ἐρρυτιδωμένας χεῖράς της, ἀλλὰ δὲν ἐκλαίει. Ἡ κεφαλὴ της ἐσειετο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὡς νὰ ἦτο κενή, ἐπὶ τῶν κυρτῶν της ὤμων.

— Πόσον; ἐπανηρώτησεν ἡ Δινώρα, τῆς ὁποίας ἡ γραῖα δὲν ἐβλέπε πλέον εἰμὴ τὸς διὰ μαύρου κύκλου ἐστεφανωμένους ὀφθαλμούς ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ της προσώπου.

"Ἡ θεράπαινα τραυλίζουσα καὶ μισοπνιγμένη κατῳρθώσε ν' ἀποκριθῇ.

— Πέντε χρόνια!

"Ὡς ἐξ ἐνστίκτου ἡ Δινώρα φερῶ ἐστράφη δι' ἀγρίας κινήσεως πρὸς τὸ Δικαστήριον, ὅπερ ἐξηλείφετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐν τῇ ὁμίλῃ τῆς ἐσπέρας, καὶ τοῦ ἔρριψε γοργὸν καὶ ὑργίλον βλέμμα.

Ἐκεῖ μέσα, ἐκεῖ, ἐκεῖ, ἐρραπίσθη τὸ μέλλον τοῦ πατρός της. Ἐκεῖ μέσα εὕρισκτο ἀκόμη ὁ καταδικασθεὶς, συντετριμμένος ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀποφάσεως, καὶ ἡ Δινῶρα ἤθελε νὰ φωνάξῃ πρὸς τοὺς δικαστὰς του. « Ἀνόητοι! ἀνόητοι ἡ μοχθηροί! Δὲν ἠμπορέσατε νὰ καταλάβετε τί ἄνθρωπος εἶνε ὁ φτωχὸς αὐτὸς ἄνθρωπος; »

Πέντε ἐτῶν καταδίκη! Μπα! δὲν θὰ ἤκουσε καλὰ ἡ Βικτορίνα. Εἶνε πάρα πολὺ διὰ τὸν Εὐγένιον Φερῶ, ὅστις δὲν ἐγνώριζε περὶ τίνος ἐπρόκειτο εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν τῆς Σιέρρα Φουέντας· ποῦ νὰ τὸ πίστευεν ἡ Δινῶρα, τί ἔμελλεν νὰ δοκιμάσουν, ὅταν τῆς ὠμίλησε περὶ αὐτῆς κατὰ πρώτην φοράν. Ἄ! εἶνε παρὰ πολὺ δι' ἕνα ἀθῶον!

— Ἀχ! Κυρία, φτωχὸ μου κορίτσι, Δινῶρα μου, ἐμouroύριζεν ἡ ὑπηρετρία, δαγκάνουσα τὸ κάθυτρον μανδύλι της, ἂν ἤκουε τὸν εἰσαγγελέα... τί εἶπεν, τί τοῦ εἶπεν τοῦ Κυρίου... Τί κατηγορεῖς τοῦ ἑκαμν, ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι... κάθες λογῆς. Ἦθελα νὰ τοὺς φωνάξω πῶς λένε ψέμματα, ὅτι δὲν ἐγνώριζον τὸν Κύριον, ὅτι ὁ Κύριος εἶνε ἄγγελος... Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησα... ἄλλως τε καὶ δὲν ἠμποροῦσα... ἔτρεμα... Γιατί νὰ μὴν με προσκαλέσουν καὶ μένα μάρτυρα; Ἐγὼ θὰ τοὺς ἐμάθυνα τί πράγμα εἶνε ὁ Κύριος! Ἐγὼ θὰ τοὺς τὸ ἔλεγα, ἐγὼ! Γιατί νὰ μὴ φροντίσουν νὰ ζητήσουν ἀποδείξεις καθὼς πρέπει ἀπὸ καλοὺς ἄνθρώπους, σὰν τὸν Κύριο; Οἱ ἄλλοι, ναί, ὁ Βερινιὼν, ναί, ὁ Παλούκης, ναί, εἶνε μασκαράδες! Μὰ ὁ Κύριος!

Καί, με τὴν σειράντης ἐπήγαινε, πρὸς τὸ παράθυρον, ἀψηφοῦσα διὰ τοῦ βλέμματος τὸ Δικαστήριον, ἐνῶ ἡ Δινῶρα, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ τοίχου, ἐπανελάμβανε, χαμένη ἐν πυρετῷ καταλήψει:

— Πέντε χρόνια!

Ἐπειτα ἐρώτησε μηχανικῶς:

— Καὶ οἱ ἄλλοι;

— Ποιοὶ ἄλλοι;

— Ὁ Βερινιὼν...

— Ἐκεῖνος; πέντε χρόνια! πέντε χρόνια καὶ ὁ Παλούκης! ὅλοι, πέντε χρόνια!

— Ἀχ! πατέρα μου, εἶπεν ἡ Δινῶρα. Ἀτιμασμένος σὰν αὐτοὺς τοὺς ἀχρεῖους! Καὶ τιμωρημένος ἴσα μ' αὐτοὺς. Ἀχ! ἄθλιοι! ἄθλιοι!

Καὶ ὑπῆρχε τόση ὁργὴ ἐν τῇ τελευταίᾳ φράσει, τῇ ῥιφθείσῃ πρὸς τὴν δροσιδῆ ἐσπερίαν αὐρὰν, τόση ὁργὴ ἐναντίον τῶν δικαστῶν, αἵτινες τίποτε δὲν ἐμάντευσαν, δὲν ἠνόνησαν, δὲν ἀνέλυσαν, ὅση καὶ ἐναντίον τῶν αἰσχροκερδῶν ἀπαταιῶνων τοῦ Εὐγενίου Φερῶ, οἵτινες τὸν ἐσυραν μαζὶ των εἰς τὸν βόρβορον ἐν ἀγνεῖ πτώσει.

Ἦρπασε τραχέως τὸ χέρι τῆς ὑπηρετρίας, καὶ ἐξεπλάγη ἐκείνη, συναντήσασα τόσῃ ἐνεργητικότητι παρὰ τῇ κυρίᾳ της.

— Ἐλα, φτωχή μου Βικτορίνα! δὲν πρόκειται τώρα νὰ χαθοῦμε!... πρέπει νὰ ἀντισταθῶμεν!...

— Ναί, ὦ! ναί, Κυρία, ναί...

Ἀπεκρίνετο χωρὶς πολὺ νὰ ἐννοῇ τί ἔλεγε· ἀλλ' ἤσθάνετο μικρὰν ἀνακούφισιν, βλέπουσα ὅτι ἡ Δινῶρα δὲν ἔχασε τὸ θάρρος της.

— Μία τοιαύτη ἀπόφασιν, σὰν αὐτὴ, εἶνε ἴσως ἄκυρος.

— Τὸ ἐλπίζω, κυρία, πολὺ τὸ ἐλπίζω.

Ἡ Δινῶρα εἶχε καταβιβάσει τὸν πέπλον της ἀνεπαισθήτως, καὶ δι' αὐτοῦ παρεθέρη τὸ Δικαστήριον, ἐνθα ὁ πατήρ της καταβεβλημένος, ἀπεμωραμένος ὑπὸ τῆς ὀδύνης, ἐκλαιεν ἀναμφιβόλως, ὡς παιδίον, ἐν τινι γωνίᾳ.

Ὁλοθυγμὸς διέσχισε τὰ στήθη της, μέχρη τῶν χειλέων της ὡς κύμα πικρίας ἀνελθὼν, καὶ ἡρέμα καὶ θλιβερώτατα, ἐν

τῷ μέσῳ τῆς ἐπερχομένης ἐσπέρας, καὶ πρὸ τοῦ ἡμίφωτος τῶν ἀστέρων, αἵτινες τρομωδῶς ἐσελάγιζον ὡς τόσοι ὀφθαλμοί, ἡ νέα κόρη διηύθυνε μακρὸν, τρυφερόν, περιπαθεὶς φίλημα πρὸς ἐκείνον ὅστις ἐκρατεῖτο ἐκεῖ πέραν, — ἐντὸς τῶν τοίχων ἐκείνων, — ἡ μετεφέρετο ἤδη ἐφ' ἀμάξης μακρὰν, πολὺ μακρὰν, εἰς τὰ προάστεια ὅπου εἶνε ἡ φυλακή.

Τὸ φίλημα ἐρίφθη πρὸς τὸ κενόν. Ἐγκαταλείπουσα δὲ τὸ παράθυρον ἡ Δινῶρα ἐφρικίασεν ἀκόμη παρατηροῦσα, ὁρατὰ εἰσέτι, μεθ' ὅλον τὸ σκίῳφως τὰ κιτρινωπὰ γράμματα: Τὸ Δίκαιον... Δικαστήριον!

— Ἄς φύγωμεν, ἄς φύγωμεν γρήγορα! Ἐσπευδε νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸ ἄθλιον δωμάτιον ὅπου εἶχεν ἔλθει νὰ κρύψῃ τὰς ἀγωνίας της, καθὼς ἄλλοι — χωρὶς αὐτὴ νὰ τὸ γνωρίζῃ — εἶχον κρύψει ἐντὸς τῶν τετριμμένων τοίχων του τὰς ἐρωτικές συντυχίας των. Ἐνόμιζεν ὅτι εἰς τὸ σπητάκι της, ὁ προσφιλες, ὁ δυστυχὴς, ὁ ἀθῶος πατέρας της θὰ τὴν ἀνέμενε... Ἐδῶκεν εἰς τὸν ἡνίοχον τὴν διεύθυνσίν της. Καὶ ἐνῶ ἐν τῇ ἀμάξῃ ἐβυθίζετο εἰς μυρίους διαλογισμοὺς, καὶ ἐζήτει ἀγκυραν σωτηρίας ἐντὸς τοῦ χάους τῶν σκέψεών της, ἤκουσε τὴν Βικτορίναν νὰ ψιθυρίζῃ: « Ἐκεῖνοι οἱ ἀχρεῖοι! οἱ ἀχρεῖοι ἐκεῖνοι! δὲν εἶνε ὁ κύριος! » Καὶ ἡ ὁρραὴ κόρη, μεμονωμένη ἐν μέσῳ τῶν μεγάλων Παρισίων, τῶν ὁποίων τὰς βωμολοχίας μόνον θὰ προὐκάλει αὐρίον τὸ ὄνομα Φερῶ, ἐσκέπτετο πρὸς τίναν νὰ διευθυνθῇ διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς δίκης, τὴν ἐπ' ἀνθρώπιν τοῦ ἀδικήματος· καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, οἱ στοχασμοὶ της ἐστρέφοντο φυσικὰ πρὸς τὸ μόνον ὄν, τὸ ὅποιον μετὰ τὸν πατέρα της, ἀπησχόλει τὴν νεάνιδα.

— Γνωρίζεις ποῦ κάθεται ὁ Κύριος Σαντεναί, Βικτορίνα;

— Ὁ πρίγγιψ; Μάλιστα, Κυρία. Ὁ Κύριος με εἶχε στείλει μίαν ἡμέραν νὰ πάγω ἕνα βιβλίο εἰς τὸ μέγαρον Σαντεναί. Μήπως ὁ πρίγγιψ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν κύριον καὶ τὸν ἐσυλλογίσθη ἡ κυρία μου;

— Ναί, εἶπεν ἡ Δινῶρα. Θὰ τοῦ πᾶς ἕνα γράμμα αὐτὸ τὸ βράδυ!

II

Τὰ λησμονηθέντα βιβλία τοῦ Εὐγενίου Φερῶ εἶχον ἄλλοτε ἀρκετὴν φήμην, τὸν καιρὸν καθ' ὃν τὰ κομψὰ εἰς ὄγδον με τὰ κιτρινωπὰ των ἐξώφυλλα μυθιστορήματα, ἐπλήρουν τὰ ἀναγνωστήρια. Εἶχε τέρψει γενεὰν ἀναγνωστῶν ἐκλιποῦσαν ἤδη, ὡς ἐκεῖνος, ἡ ἐπαισθητὴς ἐλαττωθεῖσαν, καὶ μὴ κεραδίζων πολλὰ ἤρκειτο εἰς μικρὰ εἰσοδήματα, πλάττων διηγήματα πλήρη δακρύων καὶ στεναγμῶν καὶ τρόμων διὰ τὰς εὐαισθητοὺς· ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ μυθιστοριογράφος συνησθάνετο ἑαυτὸν ἐγκαταλειπόμενον ὑπὸ τῶν πολλῶν ὁ συρμὸς του παρήρχετο, καὶ ἀπέμενε ὡς βαρκοῦλα ἀφεθείσα εἰς τὴν ἀκτὴν, ἐνῶ νέα πλοῖα κομψὰ καὶ ὀρμητικώτερα διαπλέοντα τὴν θάλασσαν, ἐλάμβανον κατοχὴν αὐτῆς. Ὁ Εὐγένιος Φερῶ ἦτο τότε ἐξηκοντούτης πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν ἀκριβῶς εἶχε δημοσιεύσει τὰς πρώτας γραμμὰς του. Ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐπεσώρευε μετ' ἀκαταβλήτου ἐνεργητικότητος χειρογράφα ἐπὶ χειρογράφων καὶ τόμους ἐπὶ τόμων. Καὶ ἐπὶ τέλους ἀνευ κέρδους ἀπομείνας, βλέπων σκληρῶς κλειομένας πρὸ αὐτοῦ τὰς θύρας τῶν γραφείων τῶν ἐφημερίδων, αἵτινες ἀπαξιοῦσι τὰς λευκὰς τρίχας ὅταν κανὲν πράσινον φύλλον δάφνης δὲν ἀναμυγνύεται μετὰ τὴν λευκὴν χιόνα των, ἐστοχάζετο, ἐν ἀγωνίᾳ, μίαν πρωΐαν, ποῦ ἔμελλε νὰ καταντήσῃ.....

— Ἄ! ἐὰν ἦτο μόνος εἰς τὸν κόσμον, τί ἀπλούστερον τούτου; Ἀποσύρεται κανεὶς εἰς μίαν τρύπαν ἐξοχικὴν, καὶ ζῇ ὡς χωρικός, με ὀλίγα χρηματάκια τὰ ὅποια ἡδυνήθη νὰ

θέση κατὰ μέρος ἐν μόχοις ἐργαζόμενος! Ἀλλ' ἤμπορούσε νὰ καταδικάσῃ τὴν Δινόραν τοῦ εἰς τὴν μελαγχολικὴν ζωὴν τῶν ἐπαρχιῶν; Αὐτὴ ἦτο γεννημένη διὰ τὸ Παρίσι, ἡ Δινόρα· τόσο θαυμασίως χαρίεσσα, ὅλη ἀκμὴ καὶ παρθενικὸν θέλγητρον, ῥαδινὴ καὶ ὠχρὰ, λεπτοκαμωμένη ὡς κόρη τῆς Ἀραβίας, μὲ ὀφθαλμοὺς μαύρους ὡς ἡ νύξ, μὲ τὰς πλατείας πλεξίδας τῶν ἀφθόνων μαλλιῶν τῆς, τῶν ἐχόντων τὸ χρῶμα τοῦ γαγάτου. Καὶ Παρισινὴ ἀπὸ κορυφῆς μέχρι δούλων, ἡ Δινόρα. Παρισινὴ σωστὴ, νωθρὰ καὶ ὀρμητικὴ ἐν ἀντιθέσει, ὡς ἡ μητέρα τῆς, μία κρεόλη, θυγάτηρ ναυτικοῦ ἐπιθεωρητοῦ, τὴν ὅποιαν ὁ Εὐγένιος Φερῶ εἶχε νυμφευθῇ, μόλις συμπληρώσας τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, κύριος τότε τῆς τύχης του, καὶ ὀνειροπολῶν περιλαμπεῖς ἐπιτυχίας, ὅχι τόσο δι' ἐαυτὸν ὅσῳ διὰ τὴν προσφιλὴ σύζυγόν του! Ἡ μητέρα τῆς Δινόρας ἀπέθανε λίαν προῶρος. Ὁ Εὐγένιος ἐσκέπτετο ἥδη: «Κατηνάλωσα δέκα ἔτη, τὰ καλλίτερα τῆς ζωῆς μου, θρηνῶν τὴν ἀπώλειάν τῆς!» Δι' αὐτὴν μόνον ἤλπιζε δάφνας, θεατρικὰς ἐπιτυχίας, θριαμβευτικὰς ἐσπερίδας, πυρετοῦ ἀγωνίας, καταιγίδας ἐπευφημιῶν. Παρελθούσης ἐκείνης, ἀφῆκε νὰ μαραινῶσι αἱ προσδοκίαι του, ὡς ἄνθη στερούμενα ἀέρος. Πρὸς τί νὰ δοκιμάσῃ τοιαύτας ἀπολαύσεις ἀπὸ ἐκείνῃ δὲν ὑπῆρχε πλέον διὰ νὰ χειροκροτήσῃ; Δὲν ἀποβλέπει τις παρὰ εἰς χαρὰν τὴν ὅποιαν δύναται νὰ μερισθῇ μετ' ἄλλου.

Ἀμα ἐμεγάλωσεν ἡ Δινόρα, τότε μόνον ὁ ἀτυχὴς Φερῶ ἠσθάνθη ἐαυτὸν κεντῶμενον καὶ ἀναζώντα ὅλην τὴν ἄλκιμον φλογερότητα τῆς προσφιλοῦς νεκρᾶς τοῦ τὴν ἐπανεύρισκεν εἰς τὴν παιδικὴν ἐκείνην, εὐγενὴ ὑπαρξίν, πλήρη πάθους καὶ οἴστρου, κατὰ τι ρωμαντικὴν ἴσως, ἀλλ' ἡδύνατο ὁ παλαιὸς μυθιστοριογράφος νὰ μεμψήτῃ τὴν κόρην του, διότι ἡγάπα ὅτι καλλίτερον ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ: τὴν χίμαιραν; Καὶ δὲν τὴν εἶχε σημειώσει τὸν τρόπον τινὰ αὐτὸς ὁ ἴδιος μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ ρωμαντικοῦ, ὅταν, μετὰ μικρὰς ἀναζητήσεως, τῆς εἶδιδε τὸ ποιητικὸν ὄνομα Δινόρα, εἰς ἀνάμνησιν ἐνὸς μυθιστορήματός του, ὅπερ ἔσχε μεγάλῃν ἐπιτυχίαν, καὶ ἐπεγράφετο: Δινόρα;

— Δινόρα! . . . Δινόρα! . . . Καὶ γιὰτὶ δὲν τὴν ὀνομάζεις Σουσάννα, καθὼς ἐμὲ, ἀπὸ τῆς λένης καὶ Σουσάννα;

Τοῦ ἔλεγεν ἡ γυναικὶς τοῦ ποτὲ, καὶ ὁ Φερῶ ἀπεκρίθη·

— Σουσάννα . . . Αἱ! μάλιστα, νόστιμο εἶνε, ἀλλὰ κομμάτι χωριάτικο. Ἐνῶ Δινόρα! Ἀκουσε λοιπὸν τί μουσικὴ: Δινόρα! ὁλόκληρον μέλλον θριάμβου ἀντηχεῖ! . . . Δινόρα!

Καὶ διατὶ νὰ ἐκπλαγῇ, ὅτι αὐξάνουσα ἡ Δινόρα ἐμερίζετο τὰς χίμαιρας τοῦ ὀνειροπόλου, διαβλέποντος εἰς ἐν ὄνομα, καθὼς ὁ Στέρν ὁλόκληρον πεπωμένον εὐτυχίας; Δὲν ἦτον ἀρκετὰ χιμαιρικὸς ὁ ἴδιος; Ἐξ ἑν εἰρηνικῇ παρακρούσει εἰς ἀπιθάνους κόσμους, ὡς οἱ ἄγριοι τῆς Ἀμερικῆς καὶ οἱ παρίαὶ τῶν Ἰνδῶν. Ἐξήκολούθει ἐν ἡλικίᾳ πενήντην ἑτῶν μετ' ὑπομονῆς μηχανοῦ τὰς διηγέσεις τῶν τριάκοντα ἑτῶν του. Ἐπανελάμβανε καὶ ἀνεθεώρει τὰ παλαιὰ του ἱστορήματα, μὴ ζητῶν πλέον ἐξ αὐτῶν τὴν δόξαν ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς ἄλλοτε, ἀλλὰ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον μόνον, τὴν τιμὴν τῆς ἀγωγῆς τῆς Δινόρας, τὴν ὅποιαν ἤθελε νὰ ἀναθρέψῃ καὶ ἀναπτύξῃ ἐξ ὧς, ὡς ἡγεμονίδα.

Ἐπρόντιζε τὰ πάντα νὰ διδασκῇ ἡ κόρη του, ἔχον γραφίαν, μουσικὴν, ζωγραφικὴν, καὶ νὰ ἐπιδεικνύῃ εἰς πάντων τὰς αἰσθήσεις ἐν πλήρει φωτὶ τὴν ἐκλεκτὴν αὐτὴν εὐφυΐαν τῆς θυγατρὸς του. Ἦτο ὑπερήφανος διὰ τὴν μάθησιν καὶ τὴν καλλονὴν τῆς Δινόρας. Διέκοπτεν ἐνίοτε ἐκτενὲς μυθιστόρημα· παραγυμνισμένον μὲ φόνους διὰ νὰ ἔλθῃ νὰ καθήσῃ παρὰ τὸ

πλευρὸν τῆς νέας κόρης, καὶ ἡρέμα νὰ ἐπανεύρῃ εἰς τινὰ μελωδίαν τοῦ Μένδελσον, τὴν ὅποιαν ἡ θυγάτηρ του ἐξετέλει, τὰ μελαγχολικὰ ποιήματα τῶν εἰκοσι ἑτῶν του. «Ἡ φωνὴ τοῦ σπητιῦ» ὡς ἀπεκάλεε τὸ κλειδοκύμβαλον τῆς Δινόρας, ἦτον ὡσαύτως ἡ φωνὴ τοῦ παρελθόντος του, ὅτε ὀνειροπώλει νὰ γράψῃ στίχους:—«ναί, στίχους, Δινόρα μου, ἔμμετρα δράματα, στίχους οἵτινες ἀπὸ τοῦ θεάτρου θὰ μὲ ὠδήγουν εἰς τὴν ἀκαδημίαν... καθὼς τόσοις ἄλλοις. Ἄ! ὠραία ὄνειρα κατεσκευάζομεν ὅταν εἴμεθα εἰκοσάετες».

Καὶ ἄνευ θλίψεως πρὸ τῶν νεκρῶν αὐτῶν φιλοδοξημάτων ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐπέστρεφεν εἰς τὰ χειρόγραφα τοῦ καὶ ἐξήκολούθει τὰς συνήθεις ἱστορίας του: ἐπρόκειτο πάντοτε περὶ κόρης ἀρπαγῆς, περὶ μονομαχίας, περὶ δηλητηριάσεως, περὶ τῆς ἀπαραιτήτου δολοφονίας, περὶ διαφιλονεικούμενης κληρονομίας, περὶ ψευδοῦς διαθήκης, περὶ ἀνευρεθέντος παιδίου, περὶ ἑρίδος δύο μητέρων, ἐνῶ διὰ τῆς ἡμιανοῦ του θύρας ἡ συμφωνία τοῦ Μένδελσον φρίττουσα ὑπὸ τοῦ δακτύλου τῆς Δινόρας τῷ ἔφερεν τὴν ἡγῶν τῶν ἐλπίδων, αἵτινες ἀπέστησαν, τῶν ἀσμάτων, αἵτινα ἐσβέσθησαν.

Καὶ ἦτο εὐτυχὴς ὁ γηραιὸς Φερῶ, ἐὰν ἀπροσδοκίτως αἱ ἱστορίαι του δὲν ἤθελον φανῇ φρικτῶς ἐπαναλαμβάνουσαι τὰ ἴδια, καὶ δὲν ἤνωχλοῦντο αἱ μικραὶ ἐφημερίδες ἀπὸ τὰς μονομαχίας, τὰς δολοφονίας καὶ τὰς τοσάκας διαμοιρασθείσας κληρονομίας των. Τῷ ἤρκει νὰ εἶνε ἀπλὸς στρατιώτης τῆς φιλολογίας.

Ἐν τοσούτῳ τόσῳ κομψῷ ἦτο διεσκευασμένη ἡ μικρὰ κατοικία των! ἡ Δινόρα ἐπέθετεν ἐδῶ, ἐκεῖ, τὴν σφραγίδα τῆς φιλοκαλίας τῆς, ἥτις περιεῖχεν οἰονεὶ ψήγματα πολυτελείας. Τὰ κεντήματα τῆς Δινόρας, τὰ προσφιλῇ τῆς ἄνθῃ ἐφαίνοντο ὡς τὸ μεῖδιμα τοῦ ἀστυκοῦ αὐτοῦ ἐνδιαυγέματος, γεμάτου ἀπὸ βιβλία καὶ χειρόγραφα, ἀλλ' ἐπισκεπτομένου ὑπὸ τοῦ ἡλίου, καὶ περικοσμουμένου, ὡς ὑπὸ μεμακρυσμένου τάπητος, ὑπὸ τῆς πρασινάδος τῶν δένδρων τῆς πλατείας, ἐφ' ἧς ἔκειτο ἡ οἰκία των.

Ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ Εὐγένιος Φερῶ εἶδεν ἐαυτὸν ἀναγκαζόμενον νὰ περιμένῃ ἔξω τῆς θύρας τῶν ἐφημερίδων. Οἱ ἐκδόται, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔγραφε, δὲν τοῦ ἀπαντοῦσαν· ἐὰν ἐπήγαινε νὰ τοὺς ἐπιτύχῃ εἰς τὰς οἰκίας των, μὲ περισσοτέραν βεβαίως ὑπομονὴν τῶρα μὲ τὰ ἐξήκοντα ἔτη του, παρ' ὅσον εἶχεν ὅτε ἦτο εἰκοσάετης, — ἐκείνοι δὲν ἐδέχοντο, ἢ ἐξέφευγαν διὰ τῆς ὀπισθίας θύρας, ἢ ἐκάλυπτον τὴν ἄρνησιν των ὑπὸ τοιαύτας ἀπαντήσεις: «Βραδύτερον . . . τώρα ἔχω ἐνὰ σωρὸν χειρόγραφα, τὰ ὅποια περιμένουν! Μ' ἔχουν καταπλημμυρισμένα τὰ χειρόγραφα! . . . Τὰς προσρήσεις μου εἰς τὴν θελκτικὴν κόρην σας! ὅλον τὸ ἔτος μου εἶνε ἀγκαλιζόμενον ἀπὸ τὸ μυθιστόρημα τοῦ Γιουβενέ». Νέας, αὐτὸς ὁ Γιουβενέ! Ἐκεῖνος, ὁ Φερῶ, ἦτο παλῆς! Τετριμμένος, ἀπληγορευμένος, παρελθὼν. «Φαίνεται ὅτι δὲν πωλοῦνται πλέον τέτοιαις ἱστορίαις. Καὶ ὅμως ἤξιζαν πολὺ ἐκεῖναις, ποῦ ἔκαμαν νὰ κιτρινίσουν αἱ ἀναγνώστριαι τοῦ ἄλλοτε. Ἀλλ' ἰδοῦ:—ὁ συρμός! βάλετέ τα λοιπὸν μὲ τὸν συρμόν!» Ἐπανήρχετο τότε εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὑπὸ βαθυτάτου ἡθικοῦ σπαραγμοῦ κατατρυχόμενος. Παρετῆρει βαρύλυπος τὰς στοιβάδας τῶν μαυρισμένων παλαιογράφων του, τὰ ὅποια οὐδεὶς πλέον ἐπεθύμει, καὶ τοῦ ἤρχετο τρελλὴ ἐπιθυμία νὰ τὰ καύσῃ, ὅλα. Στάχτη νὰ γίνουν. Μόνον γιὰ τὴ φωτιά ἦσαν ἄξια ἥδη.

(ἀκολουθεῖ)